

Ekonomiye Dair Öne Çıkan Düzenlemeler ¹

23-29 Mart 2023

Lisanslı depo desteklerine yeni düzenleme

Lisanslı Depolarda Muhafaza Edilen Tarımsal Ürünler için Destekleme Ödemesi Yapılması Hakkında Tebliğ'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ ile lisanslı depo destekleri yeniden düzenlendi.

24 Mart 2023 tarihli Resmi Gazete'de yer alan ve 1 Ekim 2022 tarihinden itibaren geçerli olacak Lisanslı Depolarda Muhafaza Edilen Tarımsal Ürünler için Destekleme Ödemesi Yapılması Hakkında Tebliğ'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ ile lisanslı depo desteklerine yeni düzenleme geldi.

Buna göre, kira desteklemesi 2022 yılı hasat dönemi için en fazla altı ay süre ile belirtilen ürünler ve miktarlarda üretici ve üretici örgütlerine ödenecek. İlgili üretim yılına ait depolama dönemi başlangıç tarihleri olarak belirtilen ürün depolama dönemleri esas alınacak. Nakliye ve analiz ücreti desteğinden faydalanabilmek için mevcut üretim yılına ait ürünlerin Tebliğin ekinde yer alan depolama döneminin başlangıç tarihi ile ilgili yılın son günü arasında lisanslı depoya girmiş olması, en az bir gün depolanması ve TBS üzerinden ELÜS İhraç Formu doğruluğunun sağlanması şartı aranacak.

Tarım Satış Kooperatif ve Birliklerine de destek verilecek

Destek verilecek üretici örgütleri arasına Tarım Satış Kooperatif ve Birlikleri eklendiği belirtilen Tebliğde ayrıca, üretici/üretici örgütlerinin kira, nakliye ve analiz desteklerini alabilmesi için ilgili ürünü lisanslı depoya ilk teslim eden olması gerektiği, lisanslı depo işletmesinde el değiştirerek ticarete konu olmuş ürünlere kira, nakliye ve analiz desteği ödemesi yapılmayacağı, bu koşullara rağmen destek başvurusu yapan kişilerin bazı yaptırımlara tabii tutulacağı da ifade edildi. Tebliğin uygulanması ile ilgili olarak yapılan nakdi ödeme tutarının yüzde 0,2'si bankaya hizmet komisyonu olarak ödenecek.²

¹ Bu bülten TEPAV tarafından hazırlanmakta ve iş dünyasının yakından takip ettiği vergi, istihdam, devlet destekleri, ticaret ya da finansal alanlardaki öne çıkan yasal düzenlemeleri esas almaktadır.

² Lisanslı Depolarda Muhafaza Edilen Tarımsal Ürünler için Destekleme Ödemesi Yapılması Hakkında Tebliğ. Resmi Gazete, Sayı: 32142. (24 Mart 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230324-9.htm>

Depremzede KOBİ'lere sıfır faizli kredi desteği

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, depremzede KOBİ'lere yönelik 3 milyar TL'lik bir destek oluşturduklarını açıkladı. Söz konusu tutarla depremzede KOBİ'lerin kullanacağı kredinin faizi karşılanacak.

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, depremzede KOBİ'lere yönelik 3 milyar TL'lik bir destek oluşturulduğunu açıklayarak bu tutar ile depremzede KOBİ'lerin kullanacağı kredinin faizinin karşılanacağını söyledi.

Varank, KOSGEB tarafından oluşturulan finansmanla 11 milyar TL'lik bir kredi hacmine ulaşılacağını belirterek "Mikro işletmelerin 250, küçük işletmelerin 500, orta ölçekli işletmelerin de 1 milyon liraya kadar kredilerinin faiz yükü karşılanacak. Hasar durumu ağır ve üstü olan işletmelerde bu limitler yüzde 50 arttırılacak. Orta ölçekli bir işletme ağır hasarlıysa toplam kredi limiti 1,5 milyon liraya çıkacak." dedi.

Teminat sıkıntısı çeken firmalara KGF kefaleti

"KOSGEB Acil Destek Kredisi Programı" olarak adlandırılan finansman paketinden imalat yapan, imalata dayalı parçaları tedarik eden, yine imalata ilişkin onarım faaliyetleri yürüten KOBİ'ler ile mimarlık faaliyetinde bulunan işletmeler faydalanabilecek.

Teminat sıkıntısı çeken firmalar için KGF kefaleti kullanılırken Acil Destek Kredisi kapsamına giren firmalar, Valilik ve Kaymakamlık gibi resmi makamlardan durumlarını belgeleyecek.

Faizleri KOSGEB tarafından ödenecek krediler 12 ay geri ödemesiz olacak ve takip eden 24 ay içinde 3'er aylık taksitlerle geri ödenebilecek.³

İhracı kayda bağlı mallar güncellendi

İhracı kayda bağlı mallar listesi güncellenerek listeye 6 tarım ürünü eklendi.

25 Mart 2023 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Ticaret Bakanlığı'nın hazırladığı 'İhracı Kayda Bağlı Mallara İlişkin Tebliğ'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ' ile süt ve krema, tereyağı, patates (taze veya soğutulmuş), kuru soğan, adi fasulye (beyaz fasulye dâhil) ve kırmızı mercimek "ihracı kayda bağlı mallar listesi"ne eklendi.⁴

BDDK'dan iki yeni banka açıklaması

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK), iki yeni bankanın kurulmasına ve bir bankaya faaliyet izni verilmesine onay verdi.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun (BDDK) iki yeni banka kurulması ve bir bankaya da faaliyet izni verilmesine ilişkin kararı 25 Mart 2023 tarihli Resmi Gazete'de yayımlandı.

³ KOSGEB, Depremzede KOBİ'lere Acil Destek Kredisi. (24 Mart 2023).

<https://www.kosgeb.gov.tr/site/tr/genel/detay/8728/depremzede-kobilere-acil-destek-kredisi>

⁴ İhracı Kayda Bağlı Mallara İlişkin Tebliğ'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ. Resmi Gazete, Sayı: 32143. (25 Mart 2023). <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230325-8.htm>

Karar kapsamında Ziraat Bankası ve iştiraklerinin ortaklığıyla 2,5 milyar TL sermayeli 'Ziraat Dinamik Banka' ismiyle bir dijital banka kurulmasına karar verilirken kurucu ortakları Hardan Ayyed, Mohammed Noori Ayyed, Noor Ayyed, Vadeea Ayyed ve Vedat Ayyed olan 600 milyon TL kuruluş sermayeli 'Asır Yatırım Bankası A.Ş.' ismiyle bir banka kurulmasına izin verildi.

Aynı tarihli Resmi Gazete'de yer alan bir diğer kararla Hayat Finans Katılım Bankası'na da faaliyet izni verildi.⁵

Deprem bölgesindeki fatura ve borç işlemlerine erteleme

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK), deprem bölgesindeki bazı elektrik tüketicilerinin sayaç okuma, fatura ve borç işlemlerinin ertelendiğini duyurdu.

25 Mart 2023 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nun (EPDK) kurul kararları ile deprem bölgesindeki bazı tüketicilerin sayaç okuma, fatura tahakkuk ve tahsilat işlemleri ile tahsil edilememiş borçlarına yönelik işlemleri düzenlendi.

Buna göre, 6 Şubat 2023'te meydana gelen depremlerden etkilenen Adıyaman, Hatay, Kahramanmaraş ve Malatya illerinin tamamı ile Gaziantep'in İslahiye ve Nurdağı ilçelerindeki faal veya kullanılabilir durumda olan iletimden bağlı elektrik tüketicileri, orta gerilimden bağlı sanayi abone grubundaki elektrik tüketicileri, orta gerilimden bağlı "kamu ve özel hizmetler sektörü ile diğer abone" grubundaki elektrik tüketicileri ile kamu tüzel kişiliğine haiz aboneler ve genel aydınlatma aboneleri haricindeki elektrik tüketicilerinin, Elektrik Piyasası Tüketici Hizmetleri Yönetmeliği'nin "Sayaç okuma ve okuma bildirimlerinin içeriği" başlıklı 32'inci maddesi kapsamında, sayaç okuma işlemleri 31 Mayıs 2023'e kadar ve bu tarih de dahil olmak üzere ertelendi.

Borçlar haziran ayı itibarıyla 6 taksitle tahsil edilecek

Yönetmeliğin "faturalama esasları ve dönemi" başlıklı 33'üncü maddesi kapsamında ise fatura tahakkuk ve tahsilat işlemleri 31 Mayıs'a kadar ertelenerek bu süredeki toplam elektrik tüketimine esas fatura bedelinin 2023 yılı haziran ayı fatura döneminden itibaren gecikme zammı olmaksızın eşit taksitlerle 6 ayda tahsil edilmesi kararlaştırıldı.

Yönetmelik kapsamında 6 Şubat'a kadar tahakkuk etmiş ancak tahsil edilememiş elektrik tüketim borçlarına ilişkin "zamanında ödenmeyen borçlar" başlıklı 35'inci maddesinde yer alan ikinci bildirim yapma işlemleri, elektrik kesme işlemleri, güvence bedelinden mahsup işlemleri ve bildirimleri, perakende satış sözleşmesi fesih işlemleri ve bildirimleri, yasal takip işlemleri ve bildirimleri, 31 Mayıs'a kadar ve bu tarih de dahil olmak üzere ertelendi ve bu madde kapsamında elektrigi kesilmiş olan kullanım yerlerinin elektriklerinin tüketicilerin talepte bulunması halinde, ödeme koşulu aranmaksızın, bağlanmasına karar verildi.

Tedarik şirketleri tazminat yükümlülüklerinden muaf tutulacak

EPDK'nin aynı tarihli Resmi Gazete'de yer alan bir diğer kurul kararına göre, 6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen depremler nedeniyle olağanüstü hal kararı alınan veya afet bölgesi ilan edilen yerlerde görevli tedarik şirketleri, Elektrik Piyasasında Dağıtım ve Perakende Satış Faaliyetlerine İlişkin Kalite Yönetmeliği'nin 39'uncu maddesinde bahsedilen Görevli Tedarik Şirketi Ticari Kalite Tablosu'nda

⁵ Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun 23/03/2023 Tarihli ve 10541, 10542, 10543 Sayılı Kararları. Resmi Gazete, Sayı: 32143. (25 Mart 2023). <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230325-10.pdf>

bulunan süreler ile hizmetlere ait tazminat yükümlülüklerinden 31 Mayıs 2023 tarihine kadar ve bu tarih de dahil olmak üzere muaf tutulacak.⁶

Deprem bölgesine yönelik yeni kararlar

Hazine ve Maliye Bakanlığı, depremden etkilenen mükellef ve vatandaşlara önemli vergi teşvikleri ve kolaylıklar sağlanan "Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair 7440 Sayılı Kanun Genel Tebliği" ile deprem bölgesine yönelik yeni düzenlemeler yapıldığını açıkladı.

Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın, depremden etkilenen mükellef ve vatandaşlara önemli vergi teşvikleri ve kolaylıklar sağlanan "Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair 7440 Sayılı Kanun Genel Tebliği" 25 Mart 2023 tarihli Resmi Gazete'de yayımlandı.

Buna göre, işverenlerin, depremden kendisi, eşi, çocuğu veya anne ve babası etkilenen çalışanlarına yardım amacıyla 6 Şubat-31 Temmuz 2023 tarihlerinde (bu tarihler dahil) sağladıkları menfaatler üzerinden gelir vergisi, damga vergisi ve prim kesintisi yapılmayacak. Bu sayede yapılan yardımlar hiçbir kesinti olmadan çalışanlara verilebilecek.

Nakdi yardımlardaki istisna 50 bin lira ile sınırlandırıldı

Aynı yardımlarla ilgili bir sınır bulunmazken, nakdi yardımlardaki istisna 50 bin lira ile sınırlandırıldı. Depremden etkilenen hizmet erbabı veya ailesinin oturması için ev verilmesi, eşya alınması, nakliye ücretlerinin ödenmesi, kiralarının karşılanması gibi yardımlar da istisna kapsamına alındı.

Deprem bölgesi dışında çalışan, ancak eşi, çocuğu veya anne ve babası depremden etkilenen hizmet erbabına yapılan söz konusu yardımlar için de istisnadan yararlanılabilecek.

Konut sahipleri gelir beyanında bulunmayacak

Sahibi olduğu konutlarını depremedelere bedelsiz olarak veren konut sahiplerinin vergi mevzuatı kapsamında vergi ödemesini engellemek adına 2023 yılı gelirlerinin tespitinde bu konutlar için emsal kira bedeli uygulanmayacak. Bu sayede konutlarını depremedelere bedelsiz tahsis eden ev sahipleri, bu konutlar için emsal kira bedeli dikkate alarak gelir beyanında bulunmayacak.

Devlet tarafından depremden etkilenenlere yönelik sağlanan barınma, kira, taşınma ve benzeri yardımların alınıyor olması, düzenlemeden yararlanmaya engel teşkil etmeyecek.

BES'ten yapılan ödemeler üzerinden gelir vergisi tevkifatı yapılmayacak

Kanunla depremde vefat edenlerin mirasçılarına tüzel kişiliği haiz emekli sandıkları, yardım sandıkları ile sigorta ve emeklilik şirketleri tarafından ve bireysel emeklilik sisteminden yapılan ödemeler üzerinden gelir vergisi tevkifatı yapılmaması sağlandı.

Böylece, depremde vefat edenlerin mirasçılarına yapılan bu kapsamdaki ödemelerden gelir vergisi tevkifatı yapılmayacak, bu ödemeler için yıllık beyanname verilmeyecek, diğer gelirler için beyanname verilmesi halinde bu gelirler beyannameye dahil edilmeyecek.

⁶Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Kurul Kararı Resmi Gazete, Sayı:32143. (25 Mart 2023). <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230325-9.pdf>

Mirasçılardan veraset ve intikal vergisi alınmayacak

Depremde hayatını kaybeden vatandaşların mirasçılarında intikal eden mallardan veraset ve intikal vergisi alınmayacak. Ayrıca depremde ölen vatandaşların eşine, çocuklarına, anne ve babasına işverenlerince 6 Şubat-31 Temmuz 2023 tarihlerinde (bu tarihler dahil) yapılan yardımlar da vergiden istisna edildi. Bu intikallere ilişkin olarak veraset ve intikal vergisi beyannamesi verilmeyecek, yapılacak işlemlerde ilgili kurumlar tarafından ilişik kesme belgesi aranılmayacak.

Mükelleflerin, ölümün depremden kaynaklanan nedenlere bağlı olduğuna dair ilgili kurumlardan alacakları rapor veya tevsik edici bir belge ile intikal eden malların kendilerine verilmesi/adlarına tescil edilmesi ya da devir ve ferağı talebiyle ilgili kurumlara başvurmaları durumunda veraset ve intikal vergisi ilişik kesme belgesi aranılmadan işlemleri tamamlanacak.

Depremde hayatını kaybedenlerin mirasçıları Kanun'un yayımı tarihinden önce beyanname vermişlerse talep etmeleri üzerine bu beyanname üzerine tahakkuk eden vergiler terkin edilecek, ödenmiş tutarlar iade edilecek. Ayrıca, ilgili kurumlarca kesilerek vergi dairesine yatırılan tutarlar da mükelleflerin talebine istinaden iade edilecek.

Depremde zayı olan defter ve belgelere ilişkin mükelleflere işlem kolaylığı

Türk Ticaret Kanunu ve Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre tutulması, muhafazası ve ibrazı mecburi olan defter ve belgeleri depremde zayı olan mükelleflerin, zayı belgesi için yetkili mahkemeye başvuru süresi 31 Temmuz'a kadar uzatılarak bu belgenin il veya ilçe idare kurullarından alınabilmesi imkanı getirildi. Bu kapsamda yeni defterlerin tasdiki işlemlerinde noter harcı ve noterlik ücreti alınmayacak. Elektronik ortamda tutulan defterler Gelir İdaresi Başkanlığından temin edilebilecek.

Kanun ile deprem nedeniyle mücbir sebep hali ilan edilen yerlerde faaliyet gösteren kişilerle iktisadi ve ticari ilişkisi bulunan mükelleflerin alacaklarının tahsilinde ortaya çıkan zorluklar nedeniyle şüpheli alacak karşılığı ayrılması ile ilgili şartlar kolaylaştırıldı.

Söz konusu alacakları ödemek zorunda olan borçlunun deprem nedeniyle malvarlığının en az üçte birini kaybettiğine ilişkin açtığı tespit davası sonucunda verilen karar esas alınarak bu alacaklar için şüpheli alacak karşılığı ayrılabilir. Böylece Vergi Usul Kanunu'nda öngörülen borçlunun dava edilmesine veya icra yolu ile takibi şartı aranılmadan karşılık ayrılması mümkün hale geldi.

Depremde kullanılamaz hale gelen taşıtların vergileri terkin edilecek

Depremde yıkılan, ağır veya orta hasar gören binalar ile kullanılamaz duruma gelen taşıtlara ilişkin vergilerin terkin edilmesine yönelik düzenleme yapıldı.

Buna göre, deprem nedeniyle, ağır hasarlı hale gelerek kullanılamaz duruma gelen taşıtlar ile göçük altında kalarak enkaz kaldırma çalışmalarında bulunamayan veya kullanılamaz duruma gelerek bulunduğu yerden alınması/çıkarılması mümkün ya da ekonomik olmayan taşıtlara ilişkin, 6 Şubat 2023'ten önce tahakkuk eden ve Kanun'un yayımı tarihi olan 12 Mart 2023 itibarıyla ödenmemiş motorlu taşıtlar vergisi ve bu vergiye ilişkin vergi cezası, gecikme faizi, gecikme zammı, 6 Şubat 2023'ten önce verilen trafik idari para cezası, verilen idari para cezaları ve bu cezanın verilmesine ilişkin geçiş ücretiyle bu alacaklara ilişkin ferai alacaklar terkin edilecek.

Söz konusu düzenlemeden faydalanmak isteyen mükelleflerin, Tebliğ eki "Adlarına Kayıt ve Tescilli Taşıtları İçin Terkin Talep Formu (Ek 1)" ve deprem nedeniyle ağır hasar görerek kullanılamaz duruma

gelen taşıtlara dair ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından düzenlenen belge ile mükellefiyetin bulunduğu vergi dairesine başvuru yapması gerekiyor.

Aynı Kanun gereğince, depremde yıkılan, ağır veya orta hasarlı binalara ilişkin, 6 Şubat 2023'ten önce tahakkuk eden ve ödenmemiş bulunan, emlak vergisi, taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payı, çevre temizlik vergisi ile bu alacaklara ilişkin vergi cezası, gecikme faizi ve gecikme zammı alacakları da terkin edilecek.⁷

TCMB faizi sabit tuttu

Geçtiğimiz ay deprem sonrası toparlanmayı desteklemek amacıyla faizi 50 baz puan indiren Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, mart ayı toplantısında bir haftalık repo faizini yüzde 8,50'de sabit tuttu.

TCMB politika faizini yüzde 8,50 olarak açıkladı.

TCMB karar metninde para politikası duruşunun yeterli olduğunu belirtilerek araç setinin liralasma hedefleriyle uyumlu hale getirileceğini ifade edildi.

TCMB tarafından yapılan açıklamada para politikası duruşunun fiyat istikrarı ve finansal istikrarı koruyarak deprem sonrası gerekli toparlanmayı desteklemek için yeterli olduğu aktarılarak "Deprem 2023 yılının ilk yarısındaki etkileri yakından takip edilecek. Kurul, yaşanan felaketin etkilerinin en düşük seviyelere indirilmesi ve gerekli dönüşümün desteklenmesi amacıyla uygun finansal koşulların oluşmasını önceliklendirecektir." denildi.⁸

Deprem bölgesindeki vakıflara vergi muafiyeti

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından deprem bölgesindeki vakıflara yönelik yeni düzenlemeler yapıldı.

Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın "Vakıflara Vergi Muafiyeti Tanınması Hakkında Genel Tebliğ"i 25 Mart 2023 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.

Buna göre, depremler nedeniyle Bakanlık tarafından mücbir sebep hali ilan edilen Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Elazığ, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa illeri ve Sivas'ın Gürün ilçesinde, merkezi, şubesi veya iktisadi işletmesi bulunan vergiden muaf vakıfların 2022'ye ilişkin Bakanlığa ibraz etmeleri gereken dönem sonunda düzenlenecek bilanço ve gelir gider tablosu, bir yıllık faaliyetlerinin sonuçlarını gösteren kesin bütçe tablosu, yıllık faaliyet raporu, yeminli mali müşavirce düzenlenmiş tasdik raporu ve vakfa ait iktisadi işletme bulunması halinde bunlara ait

⁷ Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair 7440 Sayılı Kanun Genel Tebliği seri no:1. Resmi Gazete, Sayı: 32143. (25 Mart 2023). <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230325-4.pdf>

Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair 7440 Sayılı Kanun Genel Tebliği seri no:2. Resmi Gazete, Sayı: 32143. (25 Mart 2023). <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230325-5.htm>

⁸ TCMB, Faiz Oranlarına İlişkin Basın Duyurusu, Sayı: 2023-12. (23 Mart 2023).

<https://www.tcmb.gov.tr/wps/wcm/connect/TR/TCMB+TR/Main+Menu/Duyurular/Basin/2023/DUY2023-12>

bilanço ve gelir tablolarının ibraz edilme tarihi, bu yerlerde mücbir sebep halinin sona erdiği tarihi izleyen ayın sonuna kadar uzatıldı. Bu yerler dışında merkezi bulunan ve mücbir sebep hali kapsamındaki yerlerde faaliyette bulunan yeminli mali müşavirlerle tasdik sözleşmesi olan vakıflar da bu süre uzatımından yararlanabilecek.

Muafiyetin devamı için harcamaların amaca yönelik olması gerekiyor

Vergi muafiyeti tanınan vakıfların deprem bölgesine yapacakları bağış, yardım ve harcamalar amaca yönelik harcama kapsamında değerlendirilirken Cumhurbaşkanı'nca vergi muafiyeti tanınan vakıfların muafiyetlerinin devamı için yapmış oldukları harcamalarının resmi senetlerinde gösterilen amaçlarına yönelik olması gerekiyor.

Tebliğ kapsamında yapılan bir başka değişiklikle Cumhurbaşkanı'nca vergi muafiyeti tanınan vakıflardan amaçları arasında yardım faaliyeti bulunmayan vakıflarca 2023 yılı içinde mücbir sebep hali ilan edilmiş olan yerlerde yaşanan depremler için yapılan bağış, yardım ve harcamaların, amaca yönelik harcama olarak değerlendirilmesine de imkan tanındı.⁹

BES birikimi ile kredi kullanılabilecek

SEDDK, BES birikimi ile kredi kullanımına imkân veren yönetmelik ile BES'te birikimi olan katılımcılara bankalardan kullanacakları krediler için ilgili BES sözleşmesinden kaynaklı alacaklarını kredi süresiyle sınırlı olmak üzere bankaya devredebilme imkanı tanıdı.

Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun (SEDDK) Bireysel Emeklilik Sistemi Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik'i bugünkü Resmi Gazete'de yayımlandı.

22 Ocak 2022'de 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu'nda yapılan değişikliklerle, Bireysel Emeklilik Sistemi'nde (BES) yer alan katılımcıların bireysel emeklilik sözleşmelerinden kaynaklı devlet katkısı hariç alacağının tamamını veya bir kısmını alacağın devri sözleşmesi yoluyla devredebilmesine imkân tanındı. Öte yandan, yayımlanan yönetmelikte alacağın devri uygulamasına ilave olarak ihtiyaç duyulan diğer operasyonel hususlara dair iyileştirmeler de yapıldı.

Bu kapsamda, katılımcıların acil nakit ihtiyacı durumunda BES sözleşmelerini tamamen sonlandırarak sistemde kazandığı haklarını kaybetmesinden kaynaklanan mağduriyetlerin yaşanmaması için BES sözleşmelerinden kaynaklı alacaklarını bankalara devrederek kredi kullanılabilmesinin önü açıldı. Böylelikle katılımcılar, bankaya devrettikleri alacak tutarının üstündeki birikimlerini tercih ettikleri fonlarda değerlendirebilecek.

Finansman ihtiyacına rahat erişim

28 Eylül 2023'ten sonra yürürlüğe girecek yönetmelikle BES'te birikimi bulunan katılımcılar, bankalardan kullanacakları krediler için ilgili BES sözleşmesinden kaynaklı alacaklarını kredi süresiyle sınırlı olmak üzere bankaya devredebilecek ve ihtiyaçları olan finansmana daha rahat erişim sağlayabilecek.

⁹ Vakıflara Vergi Muafiyeti Tanınması Hakkında Genel Tebliğ. Resmi Gazete, Sayı: 32143. (25 Mart 2023) <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230325-7.htm>

Emeklilik Gözetim Merkezi tarafından geliştirilecek merkezi bilgi sistemi vasıtasıyla paydaşlar tarafından gerekli sorgulamalar yapılacağı süreçte, alacağın devri sözleşmesinin onaylanması ile katılımcıların BES sözleşmelerinden doğan bazı hakları, kredi yükümlülükleri tamamlanana kadar bankaya devrolacak. Alacaklarını bankaya devreden katılımcılar, alacağın devri sözleşmesinin yürürlükte bulunduğu süre içinde ilgili sözleşmelerini sonlandıramayacak ve bireysel emeklilik hesabındaki birikimlerini başka şirketlere aktaramayacaklar.

Katılımcılar birikim yapmaya devam edebilecek

Katılımcılar bu süreçte BES sözleşmelerine katkı payı yatırmaya, birikimlerini izlemeye ve bankaya devrettikleri alacak tutarının üstündeki birikimlerini tercih ettikleri fonlarda değerlendirmeye devam edebilecekler.

Alacağın devri sözleşmesine konu kredi borcu ödendiğinde alacağın devri sözleşmesi sona ererken kredi borcunun ödenmemesi halinde emeklilik sözleşmesinin sonlandırılması suretiyle banka kalan borç tutarını devredilen alaktan tahsil edecek.¹⁰

Teşvikli proje sayısı iki katına yükseldi

Şubat ayında düzenlenen yatırım teşvik belgesi sayısı geçen yılın aynı ayına göre yüzde 95 artışla 1.183 seviyesinde gerçekleşti.

Sabit yatırım tutarı yüzde 74 artarak 44,4 milyar liraya yükselirken, istihdamdaki artış diğerlerine göre daha sınırlı kaldı ve istihdam yüzde 3'lük artışla 20 bin 521 oldu. Yılın ilk iki ayında ise sabit yatırım yüzde 119 artarak 129 milyar liraya, teşvik belgesine bağlanan proje sayısı yüzde 106 artarak 2 bin 679'a çıktı. İstihdam artışı ise yüzde 27 olurken 54 bin 632 kişilik istihdam öngörüldü.¹¹

Narlı sosların satışı yasaklandı

Nar ekşisi izlenimi veren nar aromalı sos, nar sosu, narlı sos, nar ekşili sos, nar aromalı şurup ve nar ekşili şurup gibi ürünler yurt içinde satılamayacak.

Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından hazırlanan "Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.

Buna göre, nar ekşisine, nar, nar suyu, nar suyu konsantresi ve su dışında başka bir gıda bileşeni eklenemeyecek. Nar ekşisi izlenimi veren nar aromalı sos, nar sosu, narlı sos, nar ekşili sos, nar aromalı şurup ve nar ekşili şurup gibi isimlerle nar ekşisi benzeri ürünler yurt içinde piyasaya arz edilemeyecek.

¹⁰ Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumundan: Bireysel Emeklilik Sistemi Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik. Resmi Gazete, Sayı: 32146. (28 Mart 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230328-1.htm>

¹¹ Sanayi ve Teknoloji Bakanlığında: 2023 Yılı Şubat Ayına Ait Yatırım Teşvik Belgeleri Listesi. Resmi Gazete, Sayı: 32144. (26 Mart 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230326-2.pdf>

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığında: 2023 Yılı Şubat Ayına Ait Tamamlama Vizesi Yapılan Yatırım Teşvik Belgeleri Listesi. Resmi Gazete, Sayı: 32144. (26 Mart 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230326-3.pdf>

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığında: 2023 Yılı Şubat Ayına Ait İptal Edilen Yatırım Teşvik Belgeleri. Resmi Gazete, Sayı: 32144. (26 Mart 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230326-4.pdf>

Bu kapsamda yurt içinde piyasaya arzına izin verilmeyen ürünler, 30 Haziran 2024'ten sonra piyasada bulundurulamayacak.¹²

Elektrikli ev aletleri ithalatında gözetim uygulaması

Ticaret Bakanlığı tarafından hazırlanan "İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ", Resmi Gazete'de yayımlandı.

Ticaret Bakanlığı tarafından hazırlanan ve 23 Mart 2023 tarihli gazetede yayımlanan "İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ" ile Elektrikli ev aletleri ithalatında düzenlemeler yapıldı.

Buna göre, adet başına birim gümrük kıymeti stant mikserleri hariç tezgah üstü mikserler, meyve sebze presleri, anında su ısıtıcılar, daldırma tipi ısıtıcılar, kurutma başlıkları ve ekmek kızartma makineleri gibi ev aletlerinde 10 dolar, komple setler, su kaynatma kapları, elektrikli set üstü ocaklar için pişirme saçları, kaynatma halkaları ve ısıtma levhaları, ızgaralar ve kızartma cihazları ile tost makinelerinde 15 dolar, sadece çay yapmaya mahsus olanlar için 32 dolar, buharlı ütüler için 35 dolar, kanal tipi ısıtıcı ve diğer ısıtıcı sobalar için 40 dolar olarak uygulanacak.

Sadece kahve yapmaya mahsus olan aletler için 50 dolar, gerilimi 110 volt veya daha fazla olan robot ve akıllılar dışındaki süpürgeler için 70 dolar, gaz yakıtlı ocaklar (dağcı ocakları hariç) için 75 dolar, stant mikserlerinde 80 dolar, yalnız şarj edilebilen dik kullanımlı elektrik süpürgeleri, ısıtmalı hava perdeleri, airfryer ve fritözler için 100 dolar, en az bir fırını ve bir ısıtma levhası olan ocaklar için 125 dolar, robot ve akıllı süpürgeler ile gerilimi 110 volt veya daha fazla olan akıllı ve robot süpürgelerin ithalatında 200 dolar gözetim uygulamasına gidilecek.

Belirtilen eşyalar İthalat Genel Müdürlüğüne düzenlenecek gözetim belgesiyle ithal edilebilecek.¹³

İthal cep telefonuna gümrük zammı iptal edildi

Resmi Gazete'de yayımlanan tebliğ ile ithal cep telefonlarının birim gümrük kıymetini 350 dolara çıkaran düzenleme yürürlükten kaldırıldı.

Ticaret Bakanlığı tarafından hazırlanan İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ 28 Şubat'ta Resmî Gazete'de yayımlanmıştı. Tebliğ ile 30 Mart itibarıyla ithal cep telefonlarında adet başına birim gümrük kıymeti 200 dolardan 350 dolara yükseltilecekti. Ancak söz konusu tebliğ yürürlüğe girmeden Resmi Gazete'de yayımlanan başka bir tebliğ ile kaldırıldı. Böylece ithal cep telefonlarının fiyatlarında 2 bin 500 liraya kadar ulaşabilecek bir zammın önüne geçilmiş oldu.¹⁴

¹² Tarım ve Orman Bakanlığından: Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik. Resmi Gazete, Sayı: 32142. (24 Mart 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230324-7.htm>

¹³ Ticaret Bakanlığından: İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (No: 2023/7). Resmi Gazete, Sayı: 32141. (23 Mart 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230323-2.htm>

¹⁴ Ticaret Bakanlığından: İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2020/6)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Tebliğ. Resmi Gazete, Sayı: 32147. (29 Mart 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230329-4.htm>

Airfryer ve fritözler gözetim dışına çıkarıldı

Ticaret Bakanlığı tarafından 23 Mart'ta yayımlanan tebliğle ithalatında gözetim uygulanacak elektrikli ev cihazları listesinde değişiklik yapıldı.

Resmi Gazete'de yayımlanan ithalatta gözetim uygulanmasına ilişkin tebliğde değişiklik yapılmasına dair tebliğe göre, 23 Mart'ta yayımlanan tebliğle gözetim kapsamına alınan birim gümrük kıymeti 100 doların altında olan airfryer ve fritözler listeden çıkarıldı. Düzenlemeyle ayrıca, birim gümrük değeri 10 doların altında olan mutfak mikserleri için öngörülen gözetim uygulaması detaylandırılarak bu ürünün 3 litre ile 10 litre arasında hacme sahip ve 80 doların altında birim gümrük kıymetini haiz olanları gözetim uygulamasına dahil edildi. Değişiklikler 22 Nisan'da yürürlüğe girecek.¹⁵

Gümrük alacaklarının yeniden yapılandırılmasına ilişkin esaslar belirlendi

Ticaret Bakanlığı tarafından hazırlanan "7440 Sayılı Kanun Kapsamında Gümrük Alacaklarının Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Tebliğ" Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.

Tebliğe göre, 31 Aralık 2022'den (bu tarih dahil) önce gümrük yükümlülüğü doğan ve gümrük idarelerince takip edilen alacaklardan, 12 Mart 2023 itibarıyla (bu tarih dahil) kesinleşen alacaklar yapılandırma kapsamında olacak.

Vadesi geldiği halde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş gümrük vergilerinin ödenmemiş kısmının tamamı ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi ferî amme alacakları yerine 12 Mart'a kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, ödenmemiş alacağın sadece ferî alacaktan ibaret olması halinde ferî alacak yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, tamamen ödenmesi şartıyla gümrük vergilerine bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi ferî amme alacakları ve aslı 12 Mart'tan önce ödenmiş olanlar dahil asla bağlı olarak kesilen idari para cezalarının tamamının tahsilinden vazgeçilecek.

Kanun hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların, 31 Mayıs 2023 mesai bitimine kadar ilgili gümrük idaresine başvuruda bulunmaları gerekiyor. Alacağın birden fazla gümrük idaresini ilgilendirmesi durumunda, her idareye ayrı ayrı başvurulacak.¹⁶

¹⁵ Ticaret Bakanlığından: İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2023/7)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ. Resmi Gazete, Sayı: 32147. (29 Mart 2023).

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230329-5.htm>

¹⁶ Ticaret Bakanlığından: 7440 Sayılı Kanun Kapsamında Gümrük Alacaklarının Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Tebliğ. Resmi Gazete, Sayı: 32141. (23 Mart 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230323-1.htm>